

Mere af det samme?

– eller nye samarbejdsformer i den palliative indsats?

I en ny rapport fra Rigsrevisionen (august 2020) peges der på, at ”patienter med livstruende sygdomme ikke systematisk får identificeret deres behov for palliation, og der er risiko for, at patienter ved behov ikke henvises til specialiseret palliation”.

Rigsrevisionen peger på, at man som første led bør adressere den manglende identificering af behov for palliation for at sikre, at adgangen til specialiseret palliation (lindrende behandling) i højere grad bliver baseret på patientens behov.

Hvordan sikrer vi fremadrettet, at patienter med behov for specialiseret palliation får adgang til specialiseret palliation?

Det lette og nærliggende svar ville være at tilføre flere ressourcer til den specialiserede palliative indsats, men er det det rigtige svar? Måske kan vi hjælpe patienten bedre ved arbejde sammen på andre måder. Skabe lidt nytænkning i forhold til det vi har gjort de sidste 10 år.

Det er en kendt problematik, at rigtig mange patienter bliver henvist alt for sent til hospice og også til de ambulante specialiserede teams. Det ændres ikke alene ved at ansætte flere specialister, men ved at klæde basisniveauet på, så de forstår at se, hvornår patienten og familien har særlige behov, der kræver en mere specialiseret tværfaglig indsats.

Stort set alle patienter, som får behov for specialiseret palliativ pleje og behandling, har forud for dette været i kontakt med det basale palliative niveau. Det kan være egen læge, et sygehus eller en hjemmepleje. Det er her vi skal sætte ind. De sundhedsprofessionelle på det basale niveau skal have muligheder for at blive styrket i deres evne og mulighed for at identificere, hvornår i forløbet at patienten går fra at have fået imødekommet sine palliative behov, til at kompleksiteten stiger, og der er behov for specialiseret palliativ indsats. De kender i forvejen i fleste tilfælde kender patienten og familien godt.

Hvordan gør vi det? En god løsning er et meget tættere samarbejde mellem de to palliative niveauer. For patientens skyld, for vidensdeling og for at løse svære problematikker i vores sundhedsvæsen. Vi skal arbejde bredt sammen og finde de bedst muligheder løsninger for

patienten. Der skal være meget mindre fokus på hvilken "kasse" patienten tilbydes ydelser fra, og meget mere fokus på at patienten får de rette tilbud, om den er kommunal, regional eller fra en selvejende institution som et hospice, kan være underordnet. Alle instanser er en del af det offentlige sundhedsvæsen og vi er forpligtet på at skabe de bedste forløb for patienten.

I Hospicelederforeningen vil vi gerne styrke dette samarbejde over sektorgrænser, så indsatsen altid har fokus på patientens og familiens behov, som er forskellige og individuelle. Nogle patienter ønsker at leve den sidste tid på et hospice andre vil gerne være i hjemmet, når det er muligt. Kan vi flytte hospiceplejen ud i hjemmet?

Hospicer i Danmark vil gerne styrke dette samarbejde og være med til at løfte den basale palliative indsats, så det kan være trygt at leve med sin alvorlige sygdom på plejecentre og i hjemmet.

Undervisning og erfaringsudvekling mellem det specialiserede og basale niveau foregår allerede i dag på mange hospicer, men vil kunne styrkes meget mere. Hospice kan indgå i nye samarbejdsformer på tværs af sektorerne undervejs i patientens palliative forløb.

Det kunne være i form af 24/7 adgang til rådgivning omkring palliative problemstillinger hos en patient (som man kun kan tilbyde i dele af landet) faglig sparring i form af følgeskab i en konkret praksis, en form for daghospice, hvor mange sundhedsindsatser kan ydes i sammenhæng og skåne patienten for mange kørsler på landevej eller virtuelle hospicepladser i den sidste tid.

Ideerne er mange, og vi er på det hospice klar til at udvikle nye samarbejdsformer, i nye strukturer, som kan styrke kompetencerne på det basale niveau, så de aktører, der først møder patienten, systematisk og klogt kan identificere patients behov for palliation og sikre, at der ved behov for specialiseret palliation tages kontakt til de specialiserede enheder.

"We cannot solve our problems with the same thinking we used when we created them"

– Albert Einstein

Med venlig hilsen Birte Markfoged

Formand for Hospicelederforeningen